

Ebicykl 2014 aneb Tatranské kolaloky pohledem práčete z Plzně

Když jsem se loni v létě připojila na dva dny k Ebicyklu v západních Čechách a pomohla jeho účastníky provést naším městem po cyklocestách do sídla Hvězdárny a planetária v Plzni, mrzelo mne, že jsem nemohla pokračovat dál. Že by mi to bylo dovoleno, jsem zjistila až během cesty. Pracovní povinnosti mi to neumožnily, ale jet s touhle partou i jen dva dny pro mne bylo silným zážitkem. Přiznám se, že jsem moc stála o to si to zkusit znovu a celé. Vyzvídala jsem od těch, se kterými jsem se během šlapání do pedálů seznámila, i od toho, kdo mne k Ebicyklu přivedl, tedy od Dalimila. Je z Plzně, tím to bylo snazší. Přijela jsem na podzim na Rej do Hradce a čím dál více zjišťovala, jak je mi tahle skupina lidí stále bližší zájmem o kolo i astronomii. Dle rad některých Ebicyklistů jsem se coby nováček čekatel přihlásila na Ebicykl 2014 a čekala. Ze 13. místa pod čarou jsem si nedělala velké naděje, termín v diáři jsem si ale stále držela v naději, že to vyjde. A vyšlo! V úterý 22. dubna, hned po Velikonocích, přišel mejlík začínající „Milí podčárnící“. Z rozhodnutí Hejtmana jsem se ocitla nad čarou. 3x jupí! Nějak jsem tomu nemohla uvěřit a tak jsem reagovala až druhý den. Z Hejtmanovy reakce jsem ale byla doslova hotová. Ty tři hřejivé řádky, které napověděly, že by mne příští rok vidělo rádo více Ebicyklistů, si pamatuji slovo od slova dosud.

Jako organizátorka všemožných cykloakcí jsem očekávala hromadný odsun na Ebicykl vlakem z Prahy na Slovensko, ale to by nesměli být ebicyklisté. Neorganizovaně organizovaní ebouni záhy vykoupili sporé kapacity vhodných dálkových spojů pro kola na Slovensko, takže jsme z Plzně museli s Dalimilem odjíždět už v pátek na noc. Jak se ukázalo, nakonec jsme takto jeli z Plzně tři – i třetí plzeňský ebicyklista Martin Poupa měl místenku pro kolo ve stejném vlaku do Prahy i Liptovského Mikuláše. On, s několika dalšími, ovšem na lehátku ve společném kupé, my s Jirkou Říhou pouze s platnou místenkou na sezení. Já si svou lavici v kupé uhájila jako lehátko až do Žiliny, Jirka polovinu noci pospával v sedě. Strategie zalehnout před zastávkou, kde mohli přistoupit další lidé, a předstírat tvrdé spaní, se mi vyplatila. Vzhledem k manévřům, které na hlavním nádraží v Praze před odjezdem našeho vlaku probíhaly kvůli skupině Baníkovců, se divím, že jsem do Ostravy vůbec něco naspala. Z Prahy nás jelo do Liptovského Mikuláše na Ebicykl týmž vlakem celkem deset, „lehátkáři“ byli očividně ve výhodě. Brzký příjezd do Liptovského Mikuláše měl ale jednu nespornou výhodu. Ulovila jsem svoji první žíněnku. Po ubytování jsme se rozhodli vydat na průzkum okolí. V mém případě zvítězila Demänovská dolina a Jasná. Bylo to výš a já kopce s vyhlídkami moc ráda. Ebiprolog, jak mne Dalimil poučil o terminologii, v našem případě vydal na 43 kilometrů a asi 780 nastoupaných metrů, což byla vzhledem k mé brašnové zátěži slušná cyklistická rozcvička.

Po večerní mši, při které sloužil i Vatikán, se ebicyklisté potkávali na náměstí kolem kostela. Večerní brífink v kruhu v tělocvičně jsem pozorně sledovala. Byl to můj druhý – ten první jsem zažila loni v kině v Horšovském Týně a protože ten byl popůlnoční, probíhal přeci jen trochu nestandardně. Ranní start jsem prošvihla. Opět jsem si bláhově myslela, že aspoň na první etapu se vyjede nějak hromadně. Moje kolo parkovalo v chodbě, tak jsem si ani nevšimla, že většina Ebounů už je fuč. A to už mnozí měli za sebou i ranní Vatikánovu mši. Mne zachránila růžová Matenova čára nedělní 1. etapy v GPS mašince. Přestože mám GPSku již více než tři roky, spíš než pro navigaci na trati ji používám pro záznam stopy, kudy jsem jela. Pro vymotání se z měst, kde jsme většinou bydleli, to ale byla úžasná věc! Zvláště pokud šlo o dojezdy – Ti, co dojeli první, stihli ulovit žíněnku nebo koberec či koutek, kam nedoléhalo chrápání některých zdatných Ebounů. Hned první noc se ukázalo, že koloběžkář by potřeboval chambre separé – ani Víťovo zacloumání prý zdroj hlasitého chrápání nedokázalo eliminovat.

Při první podtatranské etapě jsem si doplňovala informace o tom, jak to na trati chodí: Start neorganizovaný, tedy individuální. Jízda po trase i mimo ni s plánovanými i neplánovanými zastávkami ve skupinách i sólo. Rychlost a tempo si každý určuje sám. Většinou o něm rozhodnou časy domluvených návštěv hvězdáren na trase nebo touha po teplé sprše v cíli. Ti první jsou navíc v žíněnkové výhodě. Po cestě jsem se snažila zjistit a zapamatovat si, jak se který ebicyklista či ebicyklistka jmenují (často jsem zachytila jen jejich přezdívkou) a odkud jsou. Od Dalimila i

Zeměkollára, kteří mi byli průvodci v mém nováčkovském stavu, jsem se dověděla mnohdy víc, než jsem čekala, a to i o ebicyklistech, kteří letošní Tatranské kolaloky nejeli. Mozaika základních informací i detailů, které dělají Ebicykl Ebicyklem začínala získávat zřetelnější podobu. Čím víc jsem se dovídala, tím více jsem se doslova radovala z toho, že mohu být s touto jedinečnou partou lidí. Postupně jsem tak pronikala do osobité ebikultury.

Jak se ukázalo už na trati, rozptyl výkonnosti ebounů byl nečekaně velký. Mne osobně překvapilo, že někteří na svých letitých superstrojích vůbec dojeli. Bylo ale zřejmé, že to není v kolech, ale v lidech. Zatímco v jiných skupinách potkávám cyklisty s drahými novými koly, tady převažovala spíš kola starší, leč udržovaná. O to víc se skláním nad výkony těch, kdož na nich jeli. Když jsem předjížděla Paedra do posledního kopce v nejdelší etapě, nechtělo se mi věřit, že slovenské kopce na své Ukrajině vyjede. Podobně exoticky vypadal Boženčin podprdelník z králičí kožky, na který nedala dopustit. Můj výkon na vymazleném kole s rámem na míru a výbavou na přání se i při úmyslném tréninkovém hendikepu v podobě brašen prostě s tímhle nedá srovnat. A že moje Raketka z Duratecu umí i lítat se poznalo při sjezdu z hvězdárny v Přední Hoře do Revúce. Při sjezdu jsem totiž předjela nejen Eddyho a Sunny na silničkách, ale také long vehicle kamion s nějakou těžební mašinou. Ovšem jen díky tomu, že jsem rozjetá viděla, že v protisměru dlouhé serpentiny jede jediné autíčko. Hned, jak mne minulo, jsem vypálila a vyšlo to. Protože jsem doma zapoměla náhradní brzdové destičky, snažila jsem se zbytečně nebrzdit. Moje Raketka šupajdila z kopce díky těžkým brašnám rychleji, než jsem zvyklá. Rychlost jsem často upravovala tělem – vzpřímeným posedem jsem kolo brzdila, vyklopenýma nohama upravovala těžiště při klopení zatáček, jako to dělají motorkáři, a když jsem chtěla zrychlit, aerodynamicky jsem zalehla. Maximální rychlost 72,7 km/h třetí etapy jsem ale už nepřekročila.

Většinu ebicyklistů jsem předjížděla já, některé jsem svým hlasitým Z.D.E. ! dokonce polekala. Předjela mne jen Rychlá rota s Melantrichem při dojezdu nejdelší etapy. Bylo to na posledních kilometrech a tak mi to nedalo a s vidinou žíněnky jsem šlápla do pedálů, abych se mohla vézt za posledním z nich na háku. Podařilo se mi je i předjet a to až u hvězdárny pana Bahýla. Tam jsem si dřív uvědomila, že za žíněnkou musím zpět ke škole, kterou jsme krátce předtím minuli. Jak se ukázalo, žíněnky už byly skoro rozebrané. Jedna ale čekala i na mne a na Dalimila. Víťa byl totiž do kopců rychlejší než já i Dalimil a s žíněnkami myslel i na nás.

Etapy Ebicyklu byly různě dlouhé a různě náročné. Jak se ukázalo, moje statistika nastoupaných metrů na jednotlivých trasách ebouny zajímala. Vzhledem k tomu, že kvůli silničářům vedla skoro pořád trasa po asfaltu, bylo zřejmé, že právě nastoupané metry jsou spolu s denní kilometrží tím druhým faktorem, který určuje obtížnost tras. Některé trasy jsem jela se skupinou, při jiných v menší skupince, některé ale sólo. I přesto jsem se necítila na trati sama. To, že se přede mnou na trati i někde blízko ní objeví cyklista v dresu či tričku se známým logem, mi dávalo pocit bezpečí a sounáležitosti a tak přesto, že jsem byla skoro 900 kilometrů od domova, cítila jsem jisté zázemí. A nebylo to zdaleka jen tím, že za pelotonem jezdila vozová hradba. Několikrát došlo i na Radčín cyklobalíček – to když Hilary potřeboval imbus na utažení středu nebo Pavúk mistr klíček na seštelování brzd.

Před Ebicyklem jsem se obávala jen jediného – pasování. Jak jsem pochopila z informací od Dalimila i Zeměkollára, je to akt, na který se těší všichni již pasovaní Ebicyklisté, méně pak nováčci. Oproti těm třem přede mnou jsem byla jako nováček ve výhodě – přišla jsem na řadu jako poslední. Z.D.E. i se všemi dodatky jsem si opakovala po cestě na kole a Víťa průběžně sondoval, jak jsem na tom. Já měla ale strach z grilování. Asi oprávněný – nechala jsem se totiž nacytat jednoduchou otázkou, což se nakonec svezlo na Hejtmana jako mého garanta a to mne fakt mrzelo. A pak to, že palcát kdosi zapomněl a k pasování tak pasiř použil velkou cyklistickou pumpičku. Při Hejtmanově představování jsem se musela červenat, protože tolik chvály po kopě mi prostě nenáleželo. Ale ani se svou novinářskou drzostí jsem si netroufla to komentovat.

K Ebicyklu patří astronomické zastávky. Tentokrát jich podle Dalimila nebylo mnoho, některé byly ale zvláště vydatné. Při zastávce v AUSAV ve Staré Lesné šlo z louky pořídit snímek obou kopulí i s tou na Lomnickém štítě, při té druhé na Přední Hoře zase piknikovat s pěknou vyhlídkou. Na Vartovce nad Banskou Bystricou čekalo zvláště milé překvapení. Koule zelená, jak s oblibou nazývám svoji letní melounovou prémii po dojezdu náročných výletů v horkých letních dnech. Na Vartovce to byla prémie vrcholová. A myslím, že zasloužená – vyšlápnout v sedle po kamenité cestě poničené jarními polomy bylo i pro mne náročné, ale bez pár metrů dole u odbočky jsem to zvládla i přes problémy s řetězem. Jednoznačně nejmilejší ale byla návštěva soukromé hvězdárny pana Bahýla ve Zvolenské Slatině. Byla totiž spojená s pleněním a já se díky všem těm dobrotám, které nám Bahýlovi připravili, poprvé na Ebicyklu opravdu přejedla. Hlavně kvůli ovčímu sýru, na který jsem si po vlastní zdravé vložkové snídani zašla ještě ráno. Pan Bahýl ukazoval svoji privátní hvězdárnu večer i ráno – to se na to ale ještě oblékl do kroje. Brífink proběhl tentokrát hned po večerním plenění na Bahýlovic dvorku, kde se soukromý astronom pochlubil perlou své astronomické knihovničky, Atlasem Coeli 1950.0 Antonína Bečváře s podpisem autora. Atlas obřího formátu A2 pak postupně obdivovali ebicyklisté v jeho pracovně pod kopulí. Z nenápadné zastávky v Petzvalově muzeu v Spišskej Belej se vyklubal zážitek dne. Alespoň pro mne. Životní příběh i osud inovativních řešení v oblasti optiky staví Jozefa Maxmiliána Petzvala, rodáka ze Spišské Belé, do role velkých vynálezců, kteří, jak to často bývá, ze svého díla nevytěžili tolik, co by si, vzhledem k jeho významu, zasloužili.

Z letošního Ebicyklu si ale odvážím zážitky i z jiných zastávek. Slovenské hory, které jsem zamlada navštěvovala každoročně na pěších túrách, ve mne vyvolaly vzpomínky na mládí a putování s batůžkem či naloženou krosnou po jejich hřebenech. Nedalo mi to a většinu tras jsem prokládala krátkými fotozastávkami i delšími piknikovými zastávkami na kopcích či v sedlech. Těch vyhlídek do krajiny jsem se prostě nemohla nabažít a po dobré svačince se mi z nádherných míst nechtělo dolů do údolí. Při pohledu na billboard horského hotelu Na Kráľovej Studni jsem si vybavila tmavou oblohu se spoustou hvězd, které jsem tam při jedné letní dovolené s rodiči ve Velké Fatře chodila před půlnocí pozorovat. Tam by se ebicyklistům jistě líbilo.

Ne tak často se stane člověk divákem v situaci, která je jako vystřižená z pěkného filmu. Na Ebicyklu jsem jednu takovou zažila. V sobotu ráno, zrovna když jsem si dávala pastu na zuby na kartáček, se ozvala rána, dveře od záchoda se rozlétly a v nich se v červené noční košili s kalhotkami na půl žerdi objevila klející a zmáčená Tornado Lou. Můj tou dobou pomalu chápající mozek teprve po chvíli pochopil, že viklající záchodová mísa nebyla jediným problematickým místem této malé místnůstky v Banské Bystrici. Vehementní ranní zatažení za splachovátko spláchlo Tornado Lou několika litry vody z nádržky nad mísou, která se vytrhla z odtokové splachovací trubky. Tím vše ale neskončilo, protože voda do nádržky stále ještě tekla, kohoutek, kterým ji bylo možné vypnout, byl zaseknutý a mísa pod ním se viklala. Zatímco jsem sháněla něco jako židli, objevil se tu Zeměkollár a kohoutek přívodu vody, nevím jak, zavřel. Ještě, že jsem vstávala brzo a místnůstku jsem navštívila před Tornado Lou. Foto této pro okolí krásně komické situace jsem si ještě s několika dalšími situacemi, které prostě nešly vyfotit, uložila jen v hlavě.

Loňské dva dny s Ebicyklem mne ponoukly k tomu vrátit se ke své zálibě z mládí, k astronomii, a tak jsem se necelé dva měsíce po něm stala oficiálně PR manažerkou Hvězdárny a planetária Plzeň. A ten letošní mne jen utvrdil v tom, že to bylo správné rozhodnutí. Když jsem při loučení Hejtmanovi děkovala za to, že mne přesunul nad čáru, došlo mi, že udělám všechno pro to, abych mohla jet i příště. A pokud to půjde, tak zajistím i společnou cestu z Ebicyklu vlakem. To nedělní loučení s akcí i všemi těmi, které jsem potkávala na trati, v tělocvičně i ve sprchách, ve mne vyvolalo nostalgii, které jsem se dlouho nemohla zbavit. A tak měl Dalimil z jindy upovídáné cykloRADKY tichou společnicí na nedělní Ebilogový výlet Sestrčskou dolinou k Liptovské Maře. Po společné noci ve vlaku a deštivém ránu při přestupu v Praze jsem dostala první narozeninové přání. Dárek jsem si ale už vybrala. Ebicykl se vším, co k němu patřilo, se mi vryje do paměti nadlouho.

FOTOalbum z Ebicyklu 2014 na Rajčeti:

Adresa alba: <http://cykloradka.rajce.net/Ebicykl2014-TatranskeKolaloky>

Jméno: Ebicykl2014

Heslo: cykloRADKA

POZOR na velká písmena a mezery!!!

Popis alba:

Toto fotoalbum z Ebicyklu 2014 pod názvem Tatranské kolaloky obsahuje téměř 1000 snímků ze všech etap, jejich zastávek i dojezdů a také fotky z Ebiprologu Demänovskou dolinou do Jasné a Ebilogu Sestrčskou dolinou k Liptovské Maře. Protože fotoaparát používám i jako externí paměť, najdete v galerii různé fotky cedulek, infotabulí i fotografie značení, které bych mohla využít k některému z článků na svůj cyklistický portál www.plzenskonakole.cz. Pokud chcete některé fotky poslat (z rajčete se špatně stahují), či stojíte třeba kvůli výřezu o fullsize verze (1 fotka má cca 5-6MB), napište, pošlu přes úschovnu.

V případě veřejného použití fotografií mne, prosím, předem kontaktujte a vždy uveďte:

foto (c) Radka ŽÁKOVÁ (cykloRADKA), www.plzenskonakole.cz

s výjimkou fotografií od studánky a ze zvolenského depa, kde fotil Víťa Dostál, a posledních záběrů z Plzně a těch z mého pasování, které fotil Jirka Říha.

Z.D.E.